విరాళం

గోపరాజు రాధాకృష్ణ

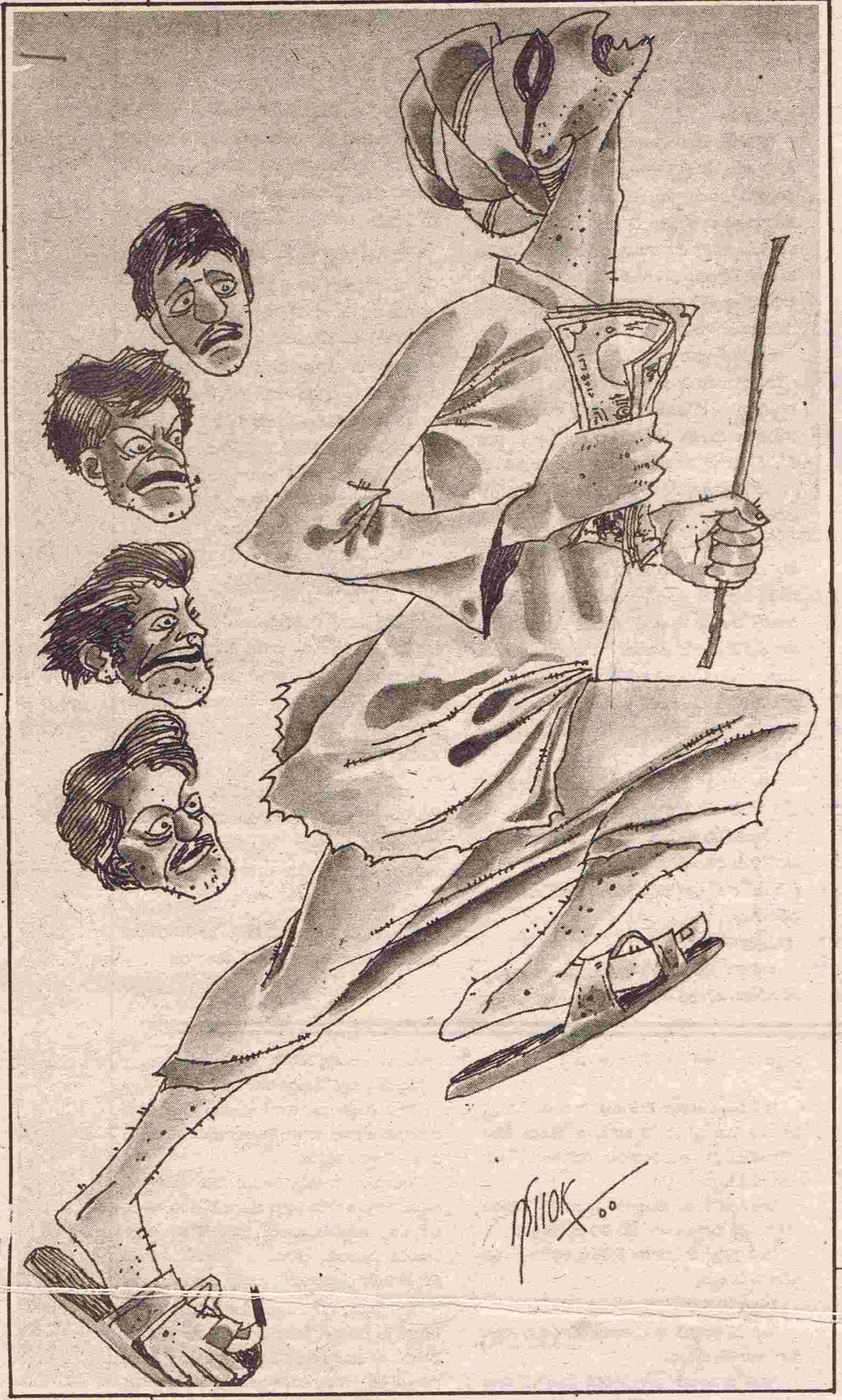

"నాన్నా! గంగాధర్ వచ్చాడు. కూడా ముగ్గురున్నారు ఎవరో మరి. కూర్చోమని చెప్పాను" తండ్రితో చెప్పింది పల్లవి.

చదువుతున్న పేపర్ని మడిచి, కళ్ళజోడు తీసి "వాళ్ళకి కాఫీలు పంపించమని అమ్మతో చెప్పు" అని చిలక్కొయ్యనుంచి చొక్కా తీసి తొడుక్కున్నాడు విష్ణుమూర్తి.

'నాన్నా' అంది పల్లవి . పల్లవి దగ్గర కొచ్చేడు విష్ణుమూర్తి. "పాలు ..." అని పూర్తిచెయ్యకుండానే ఆగింది.

ఆ తరువాత పల్లవి ఏ మాట అనాలనుకుందో ఏమాట అనడానికి సంశయిస్తోందో ఆ మాట విష్ణుమూర్తి ఊహించగలిగాడు.."సరేలే" అనేసి వీధిలో కెళ్ళిపోయాడు.

నమస్తే మాస్టారూ! విష్ణుమూర్తిని చూడగానే కూర్చున్న వాడల్లా నుంచుని, రెండు చేతులూ జోడించాడు గంగాధర్.

మిగిలిన ముగ్గుర్ని విష్ణుమూర్తికి పరిచయం చేశాడు గంగాధర్. ఉపోద్ఘాతం ఏం లేకుండానే నేరుగా విషయానికొచ్చాడు.

"వచ్చే ఇరవై రెండో తారీఖున మీరు రిటైర్ కాబోతున్నారని తెలిసింది. మా కల్చరల్ వింగ్ అందరం కలిసి మీకు సన్మానం చెయ్యాలని సంకల్పించాం. మీ దగ్గర చదువుకున్న పాత విద్యార్థిగా మిమ్మల్ని అడుగుతున్నాను. మీరు దయుంచి కాదనకండి"

అక్కడున్న తతిమా ముగ్గురూ కూడా విష్ణుమూర్తిని దాదాపుగా బతిమాలారు.

నాకు ఇలాంటి సన్మానాలు సత్కారాలూ ఇష్టముండవోయ్. ఎందుకొచ్చిన హంగూ ఆర్భాటంగానీ మీ ప్రయత్నం విరమించుకుంటే మంచిదనిపిస్తోంది. సన్మానానికయ్యే ఖర్చు ఏదైనా ఇంకొక ప్రజోపకార్య క్రమంలో పెడితే బావుంటుందని నా అభిప్రాయం" సన్మానంపట్ల తనకున్న అయిష్టతని వదాన్యంగా పొదిగి వాళ్ళతో అన్నాడు విష్ణుమూర్తి.

ఇంతలో పల్లవి కాఫీలు తెచ్చింది.

"సరే ముందు కాఫీలు తీస్కోండి"అన్నాడు విష్ణుమూర్తి.

మూడు నిమిషాల తరువాత గ్లాసులు ఖాళీ అయ్యాయి.

"ఇరవై అయిదున ఫంక్షన్ పెడదామనుకుంటున్నాం. మీరు అంగీకారం తెల్పితే ఆహ్వాన పత్రికలు ముద్రణ కివ్వాలి. ఎంతోమంది పేద విద్యార్థులకి మీ డబ్బుతో ఖర్చు పెట్టి పుస్తకాలు కొనిచ్చి, బట్టలు కుట్టించి, విద్యాదానం చేసిన మీరు సన్మానానికి అన్ని విధాలా అర్హులు మాస్టారూ! కాదనకండి" అన్నాడు గంగాధర్.

విష్ణుమూర్తి కాస్సేపు ఆలోచించాడు.

విష్ణుమూర్తి దగ్గరే చదువుకున్నాడు గంగాధర్. గంగాధర్, పల్లవి క్లాస్‌మేట్స్. లెక్కలు అస్సలువచ్చేవి కావు గంగాధర్‌కి. విష్ణుమూర్తి దగ్గరికి ట్యూషన్‌కి వెళ్ళేవాడు.

ప్రస్తుతం గంగాధర్ మంచి పొజిషన్లో ఉన్నాడు. మరోసారి వాళ్ళచేత ఆ ప్రయత్నం విరమింపచేసే యత్నం విష్ణుమూర్తిచేశాడు కానీ ఫలించలేదు.

అంగీకరించక తప్పలేదు.

"సరే మీరంతగా బలవంత పెడుతున్నారు గనుక అన్యమనస్కంగానే అంగీకరిస్తున్నాను. చాలా నిరాడంబరంగా జరగాలి కార్యక్రమం" అన్నాడు విష్ణుమూర్తి

"థాంక్స్ మాస్టారూ" నవ్వు ముఖానికి పులుముకున్నాడు. కానీ ఉత్తరక్షణంలో ఆ నవ్వు మాయమైంది గంగాధర్‌లో. అతడేదో చెప్పడానికి సంకోచిస్తున్నాడని పసిగట్టి అడిగాడు విష్ణుమూర్తి

"ఏమిటి గంగాధర్ ఏమిటి విషయం?" ఏదో చెప్పడానికి సంశయిస్తున్నట్టున్నావు?

మిగిలిన ముగ్గురి వైపు చూశాడు గంగాధర్.

"కానీ ఒక షరతు మాస్టారూ ! నేనిలా మొహమాటం లేకుండా చెప్పేస్తున్నానని మీరు అన్యధాభావిస్తే క్షంతవ్యుణ్ణి. చిన్నప్పట్నుంచీ మీ దగ్గర నాకున్న చొరవని పురస్కరించుకుని ఇలా చెప్తున్నాను" అన్నాడు గంగాధర్.

కొంచెం ముందుకి వాలేడు విష్ణుమూర్తి.

'షరతు' చెప్పాడు గంగాధర్.

విష్ణుమూర్తి ఒప్పుకున్నాడు.

సెలవు తీసుకుని వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు. గంగాధర్ లోపలికొచ్చి గురువుగారి భార్యని, కూతుర్నీ పలకరించి వెళ్ళాడు.

విష్ణుమూర్తి లోపలికొచ్చేడు.

"ముందు కాఫీలు తీస్కురమ్మంటే పాలులేవని చెప్పింది.పల్లవి. మళ్ళీ ఎక్కడొచ్చాయి?" భార్యనడిగాడు విష్ణుమూర్తి.

పక్కింటినుంచి పాలు తీస్కొచ్చానని చెప్పింది పల్లవి. పోస్టుమాన్ పిలుపు వినిపించింది. పిలుపు వెనకాలే కిటికీలోంచి ఓ ఇన్లాండు కవరు ఎగిరొచ్చి నేల మీద వాలింది.

పల్లవి వెళ్ళి తీసింది.

"తమ్ముడి దగ్గర్నుంచి – అంది ముందుగా ఫ్రమ్ అడ్రస్ చూసి .

" ఏమంటాడు "? విష్ణుమూర్తి అడిగాడు.

పల్లవి ఉత్తరం చదివింది.

"ఏముంది మామూలే అయిదువందలు పంపించమని. ఈసారి ఏవేవో పుస్తకాలు కొనాల్ట. అందుకు రెండొందలు ఎక్స్‌ట్రాట": కవరు మడిచి తండ్రి కిచ్చి వంటగదిలోకి వెళ్ళింది పల్లవి.

" మొన్న పల్లవి బట్టలు తీస్కుంది. మూడొందలు బట్టల కొట్టువాడికి ఇవ్వాలి. పాలవాడికి, కిరాణాకొట్టు వాడికీ కలిపి సుమారు నాలుగొందలు బాకీ ఉండి ఉంటాం. ఇప్పుడు వీడిదగ్గర్నుంచి ఉత్తరం" అని ఓ నిట్టూర్పు విడిచి, తనూ వంట గదిలోకి వెళ్ళింది విష్ణుమూర్తి భార్య.

ఉత్తరం మళ్ళీ చదువుకున్నాడు విష్ణుమూర్తి "నెలాఖర్లోగా పంపమని రాశాడా?" అనుకున్నాడు లోపల.

కుర్చీలో కూర్చుని వెనక్కి వాలాడు విష్ణుమూర్తి. మనసు నిలవట్లేదు. విషయం భార్యతో చెప్తేనే గానీ కుదురుండదు. లేచి వంటగదిలోకి వెళ్ళేడు.

'ఇంతకాలం టైరయ్యి, ఇప్పుడు రిటైరౌతున్నాను కదా అందుకని నాకు ఇరవై అయిదున సన్మానం చేస్తార్ట"

భార్యతో అన్నాడు విష్ణుమూర్తి.

ఆ మాటలంటున్నప్పుడు విష్ణుమూర్తి ముఖంలో రవ్వంత హుందా! కంఠంలో కించిత్ గర్వం!!

** ** ** ** ** ** ** **

ఇరవై అయిదోతారీఖు.

సాయంకాలం నాలుగున్నర

గీతికా కళ్యాణమండపం. జనంతో నిండివుంది.

ఆ చుట్టుపక్కల విష్ణుమూర్తికి మంచి మాస్టారుగా గుర్తింపు ఉండటంతో సన్మాన సభాస్థలి నిండింది.

అట్టహాసంగా అలంకరించబడిన కుర్చీలో విష్ణుమూర్తిని కూర్చోబెట్టారు.

స్పీకర్లలోంచి సన్నాయి మేళం వినిపిస్తోంది.

విష్ణుమూర్తి కంఠానికి గంధం పూశారు. పైనుంచి పన్నీరు చల్లారు.

ఖరీదైనదే ఓ శాలువా కప్పారు.

ఎవరో సన్మానపత్రం చదివి విష్ణుమూర్తికి బహూకరించారు. విష్ణుమూర్తి మనసు ఆనంద డోలికల్లో ఓలలాడింది. ఆనందంతో ఉక్కిరిబిక్కిరయ్యాడు.

ఆహూతుల్లో మొదటి వరుసలో కూర్చున్న విష్ణుమూర్తి భార్య, కూతుళ్ళ ఆనందానికి అవధుల్లేవు.

విష్ణుమూర్తిని ఆకాశానికి ఎత్తేస్తూ ఎవరెవరో.. ఏవేవో చాలాచాలా మాట్లాడారు.

ఉబ్బితబ్బిబ్బయ్యాడు విష్ణుమూర్తి.

"మేం ఇస్తున్న ఈ పర్సుని కూడా స్వీకరించ వలసినదిగా కోరుతున్నాం" అని పర్సు విష్ణుమూర్తి చేతికిచ్చి రెండు చేతులూ జోడించాడు గంగాధర్.

ఆ పర్సులో ఎంతుంటుందో విష్ణుమూర్తి ఊహించగలడు. సభాస్థలి కరతాళధ్వనులతో దద్దరిల్లిపోయింది.

తనకి జరిగిన సన్మానానికి కృతజ్ఞతలు చెప్పాడు విష్ణుమూర్తి. ఎవరో వందన సమర్పణ చేశారు.

సన్మాన కార్యక్రమం పూర్తయింది.

సంఘ సభ్యులు ఎరేంజ్ చేసిన టాక్సీలో విష్ణుమూర్తి, భార్య, కూతురూ వెళ్ళిపోయారు.

అన్నీ అనుకున్నట్టే జరిగాయి.. ఒక్కటి మాత్రం జరగలేదు.

అందుకే గంగాధర్, మిగిలిన సభ్యులూ అయోమయంలో పడ్డారు.

దూరం అవుతున్న టాక్సీని చూస్తుండి పోయారు సంఘ సభ్యులు.

సభాస్థలి ఖాళీ అయింది.

కల్చరల్ వింగ్ తాలూకు అయిదుగురు సభ్యులూ ఆ హాల్లో ఓ మూల కూర్చునున్నారు.

"డ్రింకుల వాడికి మూడొందలివ్వాలి.. టెంట్‌హౌస్ వాడికి నాలుగొందలివ్వాలి.. లేబర్‌కి రెండొందలివ్వాలి.. పూలకొట్టువాడికి రెండొందలివ్వాలి టాక్సీవాడికి వందివ్వాలి.. నిన్న రాత్రి మనం తాగినదానికి మూడొందలు బ్రాందీ షాపులో ఇవ్వాలి" మిగిలిన వాళ్ళకి అరువుల జాబితా చదివి వినిపించాడు గంగాధర్.

"చాలా బాకీ ఉండి పోయింది" అన్నాడు మురళీ గెడ్డం గోక్కుంటూ.

"మనం అనుకున్నది అనుకున్నట్టు జరిగి వుంటే ఈ బాకీ మిగలకపోను" గంగాధర్ కంఠంలో బాధ తాలూకు జీర.

**** **** ***** **** ***

పాలిటెక్నిక్ చదువుతున్న కొడుకు ఎంత కావాలన్నాడో అంతా మనియార్డర్ చేశాడు విష్ణుమూర్తి. కూతురు తీస్కున్న బట్టల తాలుకు బాకీ క్లియర్ చేశాడు. పాలవాడికి, కిరాణాకొట్టు వాడికి బాకీ లేననిపించుకున్నాడు.

అన్నీ అయ్యాకా ఓ కాగితం తీస్కుని గంగాధర్‌కి ఉత్తరం రాయడం ఆరంభించాడు.

"చి. గంగాధర్‌కి—

నా ముఖాన్ని నీకు చూపించలేక ఈ ఉత్తరం రాస్తున్నాను. నా మాట నిలబెట్టుకోలేకపోయినందుకు నేను కూడా చాలా బాధపడుతున్నాను. కానీ అవసరం మనిషిచేత ఎంత పనయినా చేయిస్తుంది.

ఒకప్పుడు విద్యార్థులకి దానధర్మాలు చేసిన ఈ విష్ణుమూర్తి ఇంట్లో దరిద్రం నర్తిస్తోంది.

సన్మానంతో మీరిచ్చిన రెండువేల రూపాయల పర్సునీ తీసుకున్నానే గానీ మనం ముందు అనుకున్నట్టుగా నువ్వు ముందుగానే నాకు పెట్టిన షరతు ప్రకారం ఆ పర్సుని మీ కల్చరల్ వింగ్‌కి విరాళంగా ఇవ్వలేదు. మాటని జవదాటాను.

నాకు ఆ డబ్బు అవసరమయింది.

ఆ వేదిక మీదే ఆ పర్సు మళ్ళీ మీ కిచ్చేసి ఉంటే చాలా అందంగా ఉండేది..

మీ కల్చరల్ వింగ్ ఆర్థికంగా చాలా ఇబ్బందుల్లో ఉందనీ, ఫార్మాలిటీ కోసం పర్సు ఇస్తున్నామని తిరిగి విరాళంగా మాకు ఇచ్చెయ్యమనే మీ షరతు నాకు గుర్తు లేకపోలేదు.

తీస్కున్నానే గానీ, తిరిగివ్వలేకపోయాను.

వీలువెంట డబ్బు నీకు పంపగలను.

సెలవా మరి!

మీ మాస్టారు
విష్ణుమూర్తి

ఆలస్యం అవ్వకూడదని ఆ ఉత్తరాన్ని వెంటనే డబ్బాలో వేసే వరకూ విష్ణుమూర్తి మనసు మనసులో లేదు!